
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

העם נגד האליטות: פופוליזם אירופי במבט השוואתי - 54627

תאריך עדכון אחרון 27-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דניאל ויינר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: daniel.wajner@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שעות קבלה (עם הודעה מראש): ימי ד' 14:00-15:00 (חדר 6217 פורום אירופה)

מורי הקורס:
ד"ר דניאל ויינר

תאור כללי של הקורס:

קורס זה מבקש להכיר לסטודנטים את הספרות הענפה הנוגעת לעליית הפופוליזם באירופה ובעולם, תוך התמקדות במניעים, דפוסי הפעולה והשפעות הפופוליזם הטרנס-לאומי בר-זמננו.

מאבקי הלגיטימיות בין "העם" ל"האליטות" הם מרכיב מרכזי בתופעת הפופוליזם - החיפוש המתמיד של מנהיגים פופוליסטים אחר לגיטימציה ממלא תפקיד חשוב ביותר בתהליכים חברתיים, פוליטיים ומוסדיים.

במהלך הקורס נעמיק ביסודות התיאורטיים של תופעת הפופוליזם, נתייחס לשורשים ההיסטוריים של המחקר ומושגים המתחרים, ונשווה לדינמיקות פוליטיות אחרות המתפתחות כיום במערב ומזרח אירופה, אמריקה הלטינית וצפון אמריקה, דרום-מזרח אסיה והמזרח התיכון.

שילוב זה של נקודות מבט שונות הוא חיוני לשיפור הבנתנו של הממד הבין-לאומי של הפופוליזם העכשווי והאתגרים שהוא מציב בפני החברות הדמוקרטיות, האינטגרציה האזורית באירופה ומחוצה לה, והסדר הבינלאומי בכלל.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הקורס מחולק לארבעה חלקים. בחלק הראשון, נציג את הרציונל לשילוב התיאורטי של פופוליזם, פוליטיקה השוואתית, יחסים בינלאומיים ולימודי אירופה. בחלק השני, נסביר את החיפוש הפופוליסטי אחר לגיטימציה באירופה ומחוצה לה, תוך התמקדות בתפקיד העמדות, המנהיגות והמאבקים בתופעת הפופוליזם הגלובלי. בחלק השלישי, נעסוק ב"הופעה הפופוליסטית" בזירה הבינלאומית, כולל ניתוח של דפוסי הפעולה של ממשלות פופוליסטיות והשלכות מבחינת מדיניות חוץ, שיתוף פעולה אזורי, סחר עולמי, ביטחון וזכויות אדם. לקראת סוף הקורס נדון כיצד פופוליזם משפיע על העקרונות הדמוקרטיים והליברליים של הסדר הבינלאומי בכלל והסדר האזורי האירופי בפרט, תוך דיון באפשרויות השונות למחקר עתידי.

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: דרישות הקורס, מטלות והרכב הציון על הסטודנטים להשתתף בצורה פעילה במהלך הקורס ולהגיש עבודה מסכמת קצרה הנוגעת בנושאים שנלמדו. הציון יורכב בצורה הבאה: 20% השתתפות פעילה, 20% הצעת מחקר, 60% עבודה סופית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
תכנית הקורס ונושאים עיקריים

- 1) מבוא לחקר הפופוליזם: הניסיון האירופי במבט השוואתי.
- 2) "אסכולות" מחקריות בפופוליזם: פופוליזם כשיח, אסטרטגיה, סגנון, מדיניות חברתית-כלכלית ואידיאולוגיה.
- 3) מיפוי הפופוליזם האירופי: שמאל/ימין; מערב/מזרח; סמכותי/דמוקרטי; בשלטון/באופוזיציה.
- 4) הקהל: עמדות פופוליסטיות באירופה ומחוצה לה.
- 5) המנהיגות: הופעה פופוליסטית באירופה ומחוצה לה.
- 6) 'הקרוב' בפופוליזם: גיוס פוליטי, תחרות ובלימה.
- 7) "העלייה העולמית של הפופוליזם": הגעה בו-זמנית של מנהיגים פופוליסטים בשלטון.
- 8) פופוליזם ומדיניות חוץ
- 9) פופוליזם ושיתוף פעולה בינלאומי, אינטגרציה אזורית ומסחר.
- 10) פופוליזם וביטחון בינלאומי וזכויות אדם
- 11) השפעת הפופוליזם על הדמוקרטיה באירופה ומחוצה לה.
- 12) השפעת הפופוליזם על הסדר הבינלאומי הליברלי.
- 13) פופוליזם, לאן? אתגרים חדשים בפרקטיקה ובמחקר.

חומר חובה לקריאה:
רשימה ביבליוגרפית

קריאה כללית

Phillip Giurlando and Daniel F. Wajner, "Populist Foreign Policy: Regional Perspectives of Populism in the International Scene" (Palgrave-Macmillan, 2023).
Rovira Kaltwasser, Cristóbal, et al., eds., (2017). The Oxford handbook of populism. Oxford University Press.
Stengel, FA MacDonald DB & Nabers D. (2019). Populism and World Politics: Exploring Inter-and Transnational Dimensions. Palgrave-Macmillan.
Moffitt B. (2016) The Global Rise of Populism: Performance, Political Style, and Representation. Stanford University Press.

Levitsky S and Ziblatt D. (2018) *How democracies die*. Broadway Books.
De la Torre, C. (2018, ed). *Routledge Handbook of Global Populism*. Routledge.

חומר לקריאה נוספת:

שיעור 1) מבוא לחקר הפופוליזם: הניסיון האירופי במבט השוואתי.

Inglehart, R. F., and Norris, P.(2016). "Trump, Brexit, and the rise of populism: Economic have-nots and cultural backlash." *Harvard Papers*.

Mudde C. and Rovira-Kaltwasser C. (2012) *Populism in Europe and the Americas: Threat or corrective for democracy?* Cambridge University Press [Chapter 1].

Wajner, Daniel F., "Global Populism: Sources, Patterns, and Effects", In *The Palgrave Handbook of Populism*, edited by Michael Oswald (Palgrave, 2022).

שיעור 2) "אסכולות" מחקריות בפופוליזם: פופוליזם כשיח, אסטרטגיה, סגנון, מדיניות חברתית-כלכלית ואידיאולוגיה.

Hawkins KA, and Carlin RE, Littvay L and Rovira-Kaltwasser K.(2018) *The Ideational Approach to Populism: Concept, Theory, and Analysis*. Taylor&Francis. [Chapter 1 and 2]

Weyland, Kurt. 2017. "A political-strategic approach." In Cristóbal Rovira Kaltwasser, et al., eds. *The Oxford handbook of populism*. Oxford University Press, 48-73.

Müller, Jan-Werner. (2017) *What is populism?* Penguin UK.

Rooduijn M.(2014) *The nucleus of populism: In search of the lowest common denominator*. *Government and Opposition* 49(4):573-599.

Stanley B.(2008) *The thin ideology of populism*. *Journal of Political Ideologies* 13(1):95-110

שיעור 3) מיפוי הפופוליזם האירופי: שמאל/מין; מערב/מזרח; סמכות/דמוקרטי; בשלטון/באופוזיציה.

Mudde, C., & Kaltwasser, C. R. (2013). *Exclusionary vs. inclusionary populism: Comparing contemporary Europe and Latin America*. *Government and opposition*, 147-174, (2)48.

Taggart, Paul. (2017). *Populism in Western Europe*. In Rovira Kaltwasser, Cristóbal, et al., eds. *The Oxford handbook of populism*. Oxford University Press, 2017, 248-66.

Stanley, Ben. (2017). *Populism in Central and Eastern Europe*. In Rovira Kaltwasser, Cristóbal, et al., eds. *The Oxford handbook of populism*. Oxford University Press, 2017, 140-60.

שיעור 4) הקהל: עמדות פופוליסטיות באירופה ומחוצה לה.

Mudde C.(2004) "The populist zeitgeist." *Government and opposition* 39(4):541-563.

Hawkins KA, Riding S, and Mudde C.(2012). *Measuring populist attitudes*. C&M series, Bepress.

Inglehart, R. F., and Norris, P.(2016). "Trump, Brexit, and the rise of populism: Economic have-nots and cultural backlash." *Harvard Papers*.

Roberts KM.(2014) *Populism, political mobilizations, and crises of political representation*. In De la Torre 140-158.

Rico, G., Guinjoan, M., & Anduiza, E. (2017). *The emotional underpinnings of populism: How anger and fear affect populist attitudes*. *Swiss Political Science Review*, 23(4), 444-461.

שיעור 5) המנהיגות: הופעה פופוליסטית באירופה ומחוצה לה.

Moffitt B.(2016) *The Global Rise of Populism: Performance, Political Style, and Representation*. Stanford University Press. [Chapter 3, 4, 5]

Bonikowski, B, and Gidron, N.(2015) "The populist style in American politics: Presidential campaign discourse, 1952–1996." *Social Forces* 94(4):1593-1621.

Barr, Robert R. (2009) 'Populists, Outsiders and Anti-Establishment Politics', *Party Politics* 15(1): 29–48.

Drezner, DW.(2017) "The Angry Populist as Foreign Policy Leader: Real Change or Just Hot Air." *Fletcher F. World Aff.* 41:23.

שיעור 6) 'הקרוב' בפופוליזם: גיוס פוליטי, תחרות ובלימה.

Levitsky S and Ziblatt D. (2018) *How democracies die*. Broadway Books (introduction).

Rovira-Kaltwasser CR.(2017) "Populism and the question of how to respond to it." In Kaltwasser, CR., Taggart, PA., Espejo, PO., & Ostiguy P. (Eds.). (2017). *The Oxford handbook of populism*. Oxford Univ.Press.

Roberts KM.(2006) *Populism, political conflict, and grassroots organization in Latin America*. *Comparative Politics* 38(2):127-148.

Levitsky S and Loxton J.(2013) *Populism and competitive authoritarianism in the Andes*. *Democratization* 20(1):107-136.

שיעור 7) "העלייה העולמית של הפופוליזם": הגעה בו-זמנית של מנהיגים פופוליסטים בשלטון.

Stengel, FA MacDonald DB & Nabers D.(2019). *Populism and World Politics: Exploring Inter-and Transnational Dimensions*. Palgrave-Macmillan [Chapter 1].

Destradi, S, and Plagemann, J.(2019) "Populism and International Relations:(Un) predictability, personalisation, and the reinforcement of existing trends in world politics." *Review of International Studies* 45(5):711-730.

-Hadiz VR and Chrysogelos A.(2017) *Populism in world politics: A comparative cross regional perspective*. *International Political Science Review* 38(4):399-411.

Verbeek B and Zazlove A.(2015) *The counter forces of European integration: Nationalism, Populism and EU foreign policy*. In *The SAGE Handbook of European Foreign Policy*. SAGE, 530-544.

Grzymala-Busse, A., Fukuyama F, Kuo D, McFaul. M. (2020) *Global Populisms and their Challenges*. Global Populisms Cluster. Stanford University, <https://stanford.app.box.com/s/0afiu4963qjy4gicahz2ji5x27tednaf>

Wajner DF.(2019) "Making (Latin) America Great Again: Lessons from Populist Foreign Policies in the Americas.", In F Stengel DB MacDonald and D Nabers, *Populism and World Politics*, Palgrave-Macmillan, 195-225.

שיעור 8) פופוליזם ומדיניות חוץ

Wajner, Daniel F., and Philip Giurlando. "Introduction to Populist Foreign Policy (PFP)." *Populist Foreign Policy*. Palgrave Macmillan, Cham, 2023. 1-35.

-Verbeek B and Zazlove A..(2017) "Populism and Foreign Policy." In Rovira Kaltwasser et-al, pp.384-405.

Chrysogelos, A.(2017). "Populism in foreign policy." In *Oxford Research Encyclopedia of Politics*.

Plagemann, J., and S. Destradi.(2018) "Populism and Foreign Policy: The Case of India." *Foreign Policy Analysis* 15(2):283-301.

Löfflmann, G.(2019). "America First and the Populist Impact on US Foreign Policy." *Survival*, 61(6):115-138.

Walczewski, T.(2019). "Populism, Hindu nationalism, and foreign policy in India: the politics of representing "the people". *International Studies Review* (n.d.)

Skonieczny A.(2001) *Constructing NAFTA: Myth, representation, and the discursive construction of US foreign policy*. *International Studies Quarterly* 45(3):433-454.

Özdamar, Ö., & Ceydilek, E. (2020). *European populist radical right leaders' foreign policy beliefs: An operational code analysis*. *European Journal of International Relations*, 26(1), 137-162.

Wehner, Leslie and Cameron G. Thies (2021) 'The Nexus of Populism and Foreign Policy: The Case of Latin America', *International Relations*, forthcoming.

Wajner, D. F. (2021). *Exploring the foreign policies of populist governments:(Latin) America First*. *Journal of International Relations and Development*, 1-30.

שיעור 9) פופוליזם ושיתוף פעולה בינלאומי, אינטגרציה אזורית ומסחר.

Voeten E.(2019) "Populism and Backlashes Against International Courts." *Perspectives on Politics*.

Wajner DF and Roniger L.(2019) "Transnational Identity Politics in the Americas: Chavismo's Regional Legitimation Strategies." *Latin American Research Review* (2)54

Copelovitch, M., and Pevehouse, J.C. (2019). *International organizations in a new era of populist nationalism*. *Review of International Organizations* 14:169-186.

Söderbaum, F., Spandler, K., & Pacciardi, A.(2021) "Contestations of the Liberal International Order: A Populist Script of Regional Cooperation." *Cambridge Series*.

Pevehouse, JCW.(2020) "The COVID-19 Pandemic, International Cooperation, and Populism." *International Organization* (forthcoming): 1-22.

שיעור 10) פופוליזם וביטחון בינלאומי וזכויות אדם

Marina Henke and Richard Maher (2021), *The populist challenge to European defense*, *Journal of European Public Policy*, forthcoming.

-
- Krebs, RR.(2020) "Pluralism, Populism, and the Impossibility of Grand Strategy". In *The Oxford Handbook of Grand Strategy*, Forthcoming.
- Wajner DF.(2022), "Populist International (In-)security" ISF Project.
- Drezner, DW.(2017) "The Angry Populist as Foreign Policy Leader: Real Change or Just Hot Air." *Fletcher F. World Aff.* 41:23.
- Biegon, R. 2020. "A populist grand strategy? Trump and the framing of American decline." *International Relations*, forthcoming.
- שיעור 11) השפעת הפופוליזם על הדמוקרטיה באירופה ומחוצה לה.
Weyland K. and Madrid RL, eds.(2019). *When Democracy Trumps Populism: European and Latin American Lessons for the United States*. Cambridge University Press [Chapter 1].
- Levitsky S and Ziblatt D.(2018) *How democracies die*. Broadway Books [Chapters 1, 2, 3].
- Schäfer, A. and M. Zürn (forthcoming). *Die demokratische Regression*. Suhrkamp Verlag Berlin.
- Mudde C. and Rovira-Kaltwasser C.(2012) *Populism in Europe and the Americas: Threat or corrective for democracy?* Cambridge University Press.
- Diamond, L.(2017). "When Does Populism Become a Threat to Democracy." Conference "FSI Conference on Global Populisms".
- Ish-Shalom, P.(2019). *Beyond the Veil of Knowledge: Triangulating Security, Democracy, and Academic Scholarship*. University of Michigan Press.
- Panizza F.(2005). *Populism and the Mirror of Democracy*. Verso.
- Mounk, Y. (2018). *The people vs. democracy: Why our freedom is in danger and how to save it*. Harvard University Press.

- שיעור 12) השפעת הפופוליזם על הסדר הבינלאומי הליברלי.
Chryssogelos, A.(2018). "State transformation and populism: From the internationalized to the neo-sovereign state?." *Politics* 40:1, 22-37.
- Wajner DF.(2021), *Delegitimizing International Institutions: How Global Populism Challenges the Liberal World Order*. SCRIPTS Report, forthcoming.
- Grzymala-Busse, A., (2017) *Global Populisms and Their Impact*. *Slavic Review* 76(S1), S3-S8.
- Lake, D.A., Martin, L.L., & Risse, T., eds. (2021) *Challenges to the Liberal International, International Organization (75th anniversary issue, forthcoming)*.
- Ikenberry, G.J. (2018). *The end of liberal international order?*. *International Affairs*, 7-23, (1)94

שיעור 13) פופוליזם, לאן? אתגרים חדשים בפרקטיקה ובמחקר.
דין המבוסס על כתבות בתקשורת.

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 20 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 20 %

מידע נוסף / הערות: